

Hållbar socialtjänst

En ny socialtjänstlag

SOU 2020:47

1

Några allmänna utgångspunkter

- Översyn av lag
- Kommunalt självstyre
- Två perspektiv
  - individ
  - verksamhet
- Bättre hushållning med resurser
- Öppna upp för nya arbetssätt
- Inga nya kostnader

2

Hållbar socialtjänst

- Ökat fokus på förebyggande arbete och en lätt tillgänglig socialtjänst
- En mer socialt inriktad samhällsplanering och stadsutveckling
- Planering av insatser till enskilda – särskilt tidiga och förebyggande
- En kunskapsbaserad socialtjänst
- Insatser utan föregående behovsprövning

3

En ny socialtjänstlag

Tydligare och modernare struktur, lättare att hitta, enhetlig begreppsanvändning

Tydliggörande av helhetssynen

Mer jämlikt mellan grupper

- nuvarande gruppindelning tonas ned
- bestämmelser generellt tillämpliga och inte avgränsade till vissa grupper

4

Nya övergripande mål

Tydligare jämställdhetsperspektiv

- Socialtjänsten ska främja människornas jämställda levnadsvillkor

Förebyggande perspektiv

- Socialtjänsten ska ha ett förebyggande perspektiv

Ökad inriktning på tillgänglighet

- Socialtjänsten ska inriktas på att vara lätt tillgänglig

Förebyggande arbete

En övergripande inriktning på verksamheten

- Nytt arbetssätt och synsätt som ska användas vid socialtjänstens arbete på alla nivåer

Socialtjänstens medverkan i samhällsplaneringen

- Tillföra social sakkunskap och underlag till samhällsplaneringen

Planering av insatser

- Krav på att kommunen ska planera sina insatser för enskilda - särskilt beakta behovet av tidiga och förebyggande insatser
- Ta bort sanktionsavgifterna

Kunskapsbaserad socialtjänst

God kvalitet förutsätter kunskap, uppföljning, tillgång till data och ett gott bemötande

- Krav på vetenskap och beprövad erfarenhet
- Krav på uppföljning
- Den officiella statistiken utvidgas – ny lag om socialtjänstdataregister

7

Kunskapsbaserad socialtjänst

God kvalitet förutsätter även kunskapsstyrning och adekvat beslutsordning

- Kunskapsstyrningsfrågorna bör ses över
- Professionsfrågorna bör ses över

8

Insatser utan behovsprövning

Nytt sätt att tillhandahålla insatser på

- Sänkta trösklar - nå enskilda som annars är svåra att nå
- Möjlighet att erbjuda insatser på ett enklare sätt och att anpassa verksamheten efter lokala förutsättningar och ändrade förhållanden
- Öppna för nya arbetssätt och metoder

Undantag från befogenheten

- Kontaktperson, kontaktfamilj eller kvalificerad kontaktperson
- Vård i familjehem
- Vård i sådana hem som avses i 12 § LVU samt 22 och 23 §§ LVM
- Vård av barn i jourhem, stödboende eller andra hem för vård eller boende
- Stadigvarande plats i särskilt boende eller bostäder med särskilt stöd
- Ekonomisk hjälp

Rätten till bistånd

Ingen ändring i sak – samma möjlighet att ansöka om och rätt till insats

Delad biståndsbestämmelse

- reglerna om ekonomiskt bistånd resp. annat bistånd regleras var för sig

Ett nytt begrepp för insatser för livsföringen

- skäliga levnadsförhållanden

Utformning av insatser

- Insatser till enskilda ska utformas så att de ger henne eller honom möjligheter till ett självständigt liv
- Insatser för enskildas personliga behov utformas så att de stärker den enskildes möjligheter till ett värdigt liv och till att känna välbefinnande
- Den enskilde ska så långt det är möjligt kunna välja när och hur stöd och hjälp i boendet ska ges

Förtydligt barnrättsperspektiv

Barnets bästa

- När en åtgärd rör ett barn ska *barnets bästa bedömas och särskilt beaktas*
- Vid bedömningen av barnets bästa ska *hänsyn tas till barnets åsikter*

Barns rätt till information

- Anpassas till barnets ålder, mognad och hans eller hennes individuella förutsättningar. Så långt det är möjligt försäkra sig om att barnet har förstått informationen

Förtydligt barnrättsperspektiv

Barns rätt att framföra sina åsikter

- Rätt att uttrycka sin mening och höras i frågor som rör barnet
- Hänsyn tas till barnets åsikter utifrån barnets ålder och mognad
- När barn väljer att inte framföra sina åsikter ska viljan respekteras

Samtal med barn

- Utan vårdnadshavarens samtycke vid förhandsbedömningar

Förtydligat barnrättsperspektiv

Särskilt uppmärksamma placerade barns relationer till syskon, föräldrar och andra närstående

Tiden för uppföljning av ett barns situation förlängs från två till sex månader

Fler delar i betänkandet..

- Äldrelag?
- Samverkan mellan kommuner
- Ansvarsfördelning mellan kommuner
- Förhållandet mellan socialtjänstlagen och annan lagstiftning – FörvL och KL
- Handläggning och dokumentation

Sammanfattningsvis

- Förebyggande arbete
- Lätt tillgänglig socialtjänst
- Övergripande planering och planering av insatser
- En kunskapsbaserad socialtjänst
- Insatser utan föregående behovsprövning